

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaft betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

VIER NIEUWE WERKEN IN DE VLAAMSCHE RECHTSKUNDIGE BIBLIOTHEEK.

Jhr. Dr. J. J. VON SCHMID. — Rechtsphilosophie. — Een bijdrage tot inzicht in het recht als maatschappelijk verschijnsel en de sociologische rechts-idee.

Mr. Achiel PAUWELS. — De oorsprong van de Belgische Polderwetgeving. — De politiek van Frankrijk (1794-1814) ten aanzien van de Polders. — De wording van de organieke Keizerlijke decreten

van den 11 Januari en van den 28 December 1811. — Voorwoord van Prof. Mr. Van Goethem.

Mr. Fernand COLLIN. — Verslag nopens den ambachts- en handeldrijvenden Middenstand. — 2e uitgave.

Mr. Walter LEEN. — Het verrichten van arbeid door Vreemdelingen.

Wanneer vóór zes jaar het « Rechtskundig Weekblad » zijn loopbaan begon met als eenig doel de Vlaamsche rechtswetenschap en de ver-vlaamsching van het rechtswezen in onze ge-westen te dienen, was het van den beginne af het inzicht der redactie zich niet te bepalen bij het uitgeven van het wekelijksch nummer, maar een wetenschappelijk werk van breeder opzet te ondernemen door het stichten van de « Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek ».

De Vlaamsche rechtswetenschap was op dit oogenblik nog heelemaal in de beginperiode en het kostte stellig moeite wetenschappelijke werken te vinden, die in aanmerking kwamen om in de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek te worden opgenomen.

Stil en nederig is deze uitgave haar gang gegaan, doch voortdurend is er gewerkt ge-worden, opdat er geen enkel wetenschappelijk geschrift dat de publicatie waard was, aan onze Vlaamsche rechtscultuur zou ontsnappen, en ook om bij de jongeren het schrijven van rechts-

geleerde boeken in de Nederlandsche taal aan te moedigen.

Wanneer wij nu na zes jaar het bekomen resul-taat nagaan, kunnen wij met genoegen vaststel-len, dat er reeds heel wat gepresteerd werd en dat de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek, waarin reeds 18 werken verschenen zijn, een plaats van betekenis heeft gekregen in de Vlaamsche rechtsliteratuur. Er is frisch en jong enthousiasme aan den dag gekomen bij de vele Vlaamsche juristen, die door hun wetenschappelijk werk onzen cultuurschat zijn komen verrijken. De beoordeelingen van al de werken, die in deze reeks zijn opgenomen ge-worden, luiden over het algemeen uitermate gunstig en de pers was vol waardeering voor de krachtinspanning, welke hier werd geleverd.

Wij moeten, helaas, vaststellen dat de be-langstelling van vele Vlaamsche juristen volledig achterwege is gebleven. De meeste wer-ken, die in deze Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek werden opgenomen, zijn er geen

die onmiddellijk verband houden met de juridische praktijk. Dergelijke werken vinden gemakkelijk uitgevers met de vleet. De bedoeling van de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek was juist die werken, die een zuiver wetenschappelijk karakter hebben, zonder onmiddellijk met de juridische praktijk in verband te staan, te kunnen uitgeven en aan de schrijvers van deze boeken gelegenheid te geven zonder eenig risico van hunnentwege hun werk te doen verschijnen. Er bestaat inderdaad geen beter middel om de jonge Vlaamsche zuiver-wetenschappelijke rechtsliteratuur aan te moedigen.

Wat zijn echter onze juristen nog geweldig slaaf van de praktijk. Wat gaat hunne belangstelling nog weinig uit boven de onmiddellijke praktische vereischten.

De enthousiaste belangstelling, die wij van hunnentwege verwacht hadden voor onze poging om de Vlaamsche rechtswetenschap hooger op te voeren en ze op hetzelfde plan te brengen als deze van de groote cultuurlanden, is met een jammerlijke onverschilligheid onthaald geworden. De boeken werden niet gemakkelijk verkocht. De poging, die wij hadden aangewend om door middel van abonnementen op de gansche reeks den verkoop van alle werken, die wij zouden uitgeven, te verzekeren, mislukte. Slechts enkele inschrijvers hebben het initiatief beantwoord.

Het is betreurenswaardig vast te stellen hoe weinig zelfs de flinkste Vlaamschgezinden zich willen inspannen om een pogen, zooals dit van de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek te steunen. Het financieele offer dat gevraagd wordt, is nochtans uitermate gering. Slechts bij ruime tusschenpoozen verschijnen er boeken, waarvan de prijs zoo laag mogelijk gesteld wordt, prijs die steeds belangrijk lager is dan degene van gelijkaardige Nederlandsche edities. Toch komen wij er niet toe deze geringe offerering van de Vlaamsche juristen te bekomen.

Hoezeer wij ook dezen toestand betreuren, toch is hij allermint van aard om ons te ontmoedigen. De tijdelijke onverschilligheid, die thans nog wordt vastgesteld, is een overblijfsel van de lange periode cultuurellende, waaronder het Vlaamsche land heeft geleden en nog steeds lijdt. Wij hebben de rotsvaste overtuiging, dat er een verandering komt en tegen alle onverschilligheid in gaan wij rustig en zeker met de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek onzen gang.

Het beste bewijs van ons vertrouwen is het feit, dat zoo pas tegelijkertijd vier wetenschappelijke werken in de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek zijn verschenen.

Wij wenschen in dit artikel deze werken kortbondig aan te kondigen, in de hoop dat er heel wat meer Vlaamsche juristen zullen zijn die ons streven zullen waardeeren en die zich de vier uitstekende werken, welke wij thans lieten verschijnen, zullen aanschaffen.

Een Vlaamsch jurist, die deze werken niet in zijn bibliotheek opneemt, is iemand die zijn plicht niet begrijpt tegenover zijn Vlaamsch volk en zijn cultuur.

* * *

Het eerste van de werken, dat deel uitmaakt van de thans verschenen reeks, is het boek van Jhr. Dr. J. J. von Schmid, privaattoecent aan de Universiteit te Leiden, dat als titel draagt: « Rechtsphilosophie. — Een bijdrage tot inzicht in het recht als maatschappelijk verschijnsel en de sociologische rechtsidee ».

Het is beteekenisvol dat deze Noord-Nederlandsche geleerde, die de sociologie doceert aan de beroemde Universiteit te Leiden, erin heeft willen toestemmen ons de publicatie van zijn zeer belangrijk werk af te staan. Dr. von Schmid is sinds langen tijd een uitstekende vriend van Vlaanderen. Hij leverde reeds meerdere zeer gewaardeerde bijdragen aan ons « Rechtskundig Weekblad »; hij gaf ook voordrachten over rechtsphilosophische onderwerpen in onze Vlaamsche Universiteit te Gent en voor de Vlaamsche rechtsfaculteit der Universiteit te Brussel. In het voorwoord van zijn werk schrijft Dr. von Schmid het volgende: « Dit » boek verschijnt in Vlaanderen. De schrijver » vond hier een idealisme voor de wetenschap, » een vertrouwen in haar taak voor een gezonde maatschappij en een gezond maatschappelijk leven en daardoor een scheppingsdrang » die hem inspireerde. »

Deze woorden hebben een ver dragende beteekenis voor de cultureele samenwerking tusschen Noord en Zuid en het is dan ook met het allergrootst genoegen dat wij in de gelegenheid gesteld zijn geworden het werk van Dr. von Schmid in onze serie op te nemen.

Dit werk zal zonder twijfel grooten ophef maken. Het is de eerste maal dat in de Nederlandsche taal een boek gewijd wordt aan de

rechtsphilosophie als geheel en dat een poging wordt gedaan tot verklaring van de rechtsfenomenen op sociologischen grondslag. De schrijver heeft dit gedaan met een meester-schap dat bewondering afdwingt, zijn werk is gekenmerkt door een helderen en eenvoudigen betoogtrant, die de meest ingewikkelde vraagstukken van de rechtsphilosophie klaar en duidelijk uiteenzet en met een onweerstaanbare bewijskracht de verklaringen, welke de sociologie biedt voor de verschijnselen in het rechtsleven in het licht stelt.

Uitgaande van de sociale werkelijkheid, onderzoekt schrijver de maatschappelijke waarden van de verschillende rechtsfenomena en stelt dan in het tweede gedeelte van zijn werk een onderzoek in naar de sociologische rechtsidee.

Wij komen in onze rubriek « Bibliographie » uitvoerig terug op deze grootsche poging tot verdieping van ons rechtsphilosophisch inzicht. In deze korte aankondiging kunnen wij enkel aanstippen, dat alle strekkingen, die zich openbaard hebben in de wijsbegeerte van het recht door schrijver aan eigen inzicht werden getoetst, dat de rechtsidee, welke voor hem geldt, even origineel is als ze vruchtbaar blijkt en dat het boek ons tevens een merkwaardig overzicht geeft van al wat in de laatste tijden op rechtsphilosophisch gebied in de eerste plaats in Nederland en verder ook in de andere landen werd gepresteerd.

Het is een boek dat ieder jurist zou moeten lezen omdat hem daardoor oneindig vele dingen, waar hij ordeloos over nadacht, volkomen duidelijk zullen worden. Ook wat betreft de belangrijke problemen, welke de hedendaagsche tijd meebrengt, biedt het werk op velerlei gebied een dieper inzicht.

Het tweede boek, dat thans verschenen is, is een werk van Dr. Achiel Pauwels, getiteld: « De oorsprong van de Belgische Polderwetgeving ».

Dr. Pauwels is geen onbekende in de Vlaamsche rechtswetenschap en vóór korten tijd verscheen van zijn hand een uitgebreid werk over de wetgeving op de polders en wateringen, dat een synthetische studie gaf van het recht op dit zoo bijzonder gebied. Dr. Pauwels heeft het niet gelaten bij zijn uitstekend eerste werk; onvermoeibaar is hij voortgegaan zijn onderwerp nog verder uit te diepen en hij heeft willen doordringen tot de bronnen, waaruit ons polderrecht

is ontstaan. Zulks heeft hem genoopt tot lange en moeilijke opzoekingen in allerlei archieven en hij heeft het geluk gehad in de « Archives nationales » te Parijs de hand te kunnen leggen op vele uiterst belangrijke documenten en nog niet gepubliceerde bescheiden, die ons volkomen duidelijk den oorsprong van ons hedendaagsch polderrecht verklaren. De schrijver geeft ons in zijn boek een merkwaardige historische uiteenzetting van het ontstaan van het speciaal polderrecht in ons land en in het tweede gedeelte van zijn boek zijn de oorspronkelijke bescheiden gepubliceerd, die ons thans zooveel eigenaardigheden van dit recht doen begrijpen.

De juristen die belang stellen in het polderrecht, zijn in ons land voorzeker niet talrijk, doch iedereen die het goed meent met den opbloei van de Vlaamsche juridische cultuur, zal eerbied hebben voor de taaie en onverdroten werkkraft van Dr. Achiel Pauwels, zal bewondering gevoelen voor het prachtig resultaat dat zijn opzoekingen hebben opgeleverd en zal het zich ten plicht achten door dit werk te koopen en te lezen, den wetenschappelijken arbeid van Vlaamsche juristen als Dr. Pauwels te steunen en aan te moedigen.

Van geheel anderen aard is het derde boek dat tegelijkertijd verschijnt, namelijk het « Verslag nopens den ambachts- en handeldrijvenden Middenstand » van onzen mede-beheerder Prof. Fernand Collin. Ieder weet dat hij vóór enkele maanden tot koninklijken commissaris benoemd werd voor het onderzoek van het vraagstuk van den middenstand en deze gelukkige keuze is algemeen toegejuicht geworden.

Prof. Collin, die op uiterst korten tijd zijn uitgebreid verslag heeft klaargemaakt, heeft ten volle bewezen hoezeer het vertrouwen, dat in hem gesteld werd, gegrond was. Van de oneindige menigvuldigheid der vraagstukken, welke betrekking hebben op den middenstand, heeft hij een schitterende synthese gemaakt en hierbij merkwaardige voorstellen gedaan tot regeling van vele dezer problemen, voorstellen die thans zoo druk in de pers besproken worden en die ook zoozeer de aandacht van de regeering gaande maken.

Er was een eerste editie verschenen van het verslag van Mr. Collin in de officieele publicatie van de regeering. Deze eerste editie was op zeer korten tijd uitgeput en er bestond een geweldige vraag naar den tekst van het verslag. Wij zijn Prof. Collin dan ook zeer dankbaar, de

Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek te hebben toegelaten zijn werk in tweede editie uit te geven.

Het is een boek dat op waardige wijze plaats neemt in de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek, daar het niet enkel vraagstukken van economischen en politieken aard doorgrondt, doch tevens een bijzondere aandacht wijdt aan de juridische problemen, die met den mid-denstand verband houden, zoo b.v. de oneerlijke mededinging, de handelspolitie, de gerechtskosten en vooral het zoo belangrijk en ingewikkeld vraagstuk van de fiscaliteit. Praktisch gezond verstand en groote wetenschappelijke bekwaamheid blijken tegelijkertijd uit dit werk en het succes ervan is van nu af zoo overweldigend, dat het werkelijk overbodig blijkt het nog meer speciaal aan te bevelen.

Eindelijk hebben wij nog het genoegen tevens een vierde werk te laten verschijnen van de hand van Dr. Walter Leën, dat als titel draagt: «Het verrichten van arbeid door vreemdelingen». Dit is een vraagstuk, dat in alle landen in het brandpunt staat van de belangstelling en innig verwant is met de nijpende economische nooden van den tijd. Ook in België gaf dit vraagstuk in de laatste jaren aanleiding tot een betrekkelijk uitgebreide wetgeving, die zeer weinig gekend is en die door den schrijver uitstekend is bewerkt. Dr. Leën is een specialist

van de vraagstukken betreffende de wetgeving op den arbeid. Ieder jurist kent het uitstekend boek, dat van zijn hand verscheen onder den titel: «Werkloosheidsverzekering en werklozensteun in België». Dezelfde hoedanigheden, welke dit boek kenmerken, blijken ook uit het nieuw werk van Dr. Leën en zijn activiteit bij het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg stelden hem in de gelegenheid met een maximum documentatie en ondervinding het vraagstuk te bestudeeren.

Het gelijktijdig verschijnen van deze vier werken, zoo verscheiden van aard en toch elk in zijn genre zoo gewichtig, dient een prestatie van belang te worden genoemd. Wij verhopende dat de Vlaamsche juristen deze inspanning zullen waardeeren en dat ze in overgroot getal het zich ten plicht zullen achten onmiddellijk na de lectuur van dit artikel de vier werken, welke hierboven werden aangekondigd, te bestellen bij den uitgever van de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek:

Uitgeverij « De Sikkels »,
Kruishofstraat, 223, Antwerpen.

Het weze nog eens herhaald: wie dat niet doet, verzuimt zijn plicht tegenover de herleving van onze Vlaamsche rechtswetenschap.

René Victor.

De taal der deskundige verslagen bij het vooronderzoek.

Naar aanleiding van twee rechterlijke beslissingen, geveld de eene door de correctionele rechtbank te Brussel den 6 Februari 1937, de andere door het Hof van Beroep te Brussel den 24 April 1937, verschenen in het Rechtskundig Weekblad van 18 April 1937 en van 2 Mei 1937, en betreffende de toepassing van artikel 33 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, geven wij hieronder kopij van een omzendbrief van den heer Procureur Generaal, dewelke over de bestaande betwisting handelt.

Ongetwijfeld, bestaat er in de wet een leemte; de wetgever, die nochtans het gebruik der talen geregeld heeft voor het stellen der processen-verbaal bij het vooronderzoek, heeft verwaarloosd een onderscheid te maken, tusschen het vooronderzoek en de verdere eigenlijke procedure, wanneer het de verslagen van deskundigen en vaklieden betreft.

En nochtans, is het bij het vooronderzoek, dat meestal, de bijzondere redenen beoogd in artikel 33,

zich voordoen, om den deskundige er toe te machtigen, de taal zijner keus te bezigen: namelijk in zake verkeersongevallen, wanneer onverwijd deskundige vaststellingen dienen gedaan, en dat geen ander vakman voorhanden is, dan een, die de taal der rechtspleging niet kent.

De leemte welke de wet op dit belangrijk punt vertoont, zou dan ook zoohaast mogelijk, door een nieuwe wetsbepaling dienen aangevuld te worden.

* * *

Parket van het Hof van Beroep
van Brussel - 1ste Bureel
Nr 5207 C.

Brussel, den 17 April 1937.

Mijnheer de Procureur des Konings,

Ik heb vastgesteld, dat zekere verslagen van deskundige verrichtingen, bevolen in rechterlijke vooronderzoeken, gesteld waren in een andere taal dan deze der rechtspleging: namelijk verslagen der

ontleding van melkstalen, geneeskundige verslagen betreffende het slachtoffer van een verkeersongeval.

Er kan beweerd worden, dat de deskundige verrichtingen bevolen tijdens het vooronderzoek, deze niet zijn welke beoogd worden door het artikel 33 der wet van 15 Juni 1935, welke alleen de deskundige onderzoeken bepalen, bevolen door den rechter, aan wien dit artikel toelaat den deskundige er toe te machtigen, voor buitengewone vakken en wegens bijzondere redenen, de taal zijner keus te bezigen.

Daar die machtiging alleen kan gegeven worden, krachtens een beslissing met redenen omkleed, en niet vatbaar voor verzet noch voor beroep, blijkt het wel dat de wetgever, de eigenlijke rechterlijke deskundige onderzoeken alleen beoogd heeft

De bepaling van artikel 40, is dus niet van toepassing op de deskundige verrichtingen bevolen bij een vooronderzoek, daar in rechte, de nietigheid van enge toepassing is en niet vatbaar is voor uitbreiding bij analogie.

De wet heeft laatstbedoelde deskundige onderzoeken niet voorzien; zij vertoont een leemte onder dit oogpunt.

Nochtans, uit den geest der wet, dient afgeleid, dat de deskundige bewerkingen tijdens het vooronderzoek gedaan, gelijk moeten gesteld worden, met de deskundige verrichtingen door een onderzoekerecht, of door een rechtbank bevolen. In beide gevallen vereischen de belangen der verdachten dat

er gebruik gemaakt worde van de taal der rechtspleging.

Ik zou Ued. dank weten, aan de Magistraten van Uw Parket, alsook aan de Officieren van het Openbaar Ministerie en aan de Officieren der gerechtelijke politie van uw arrondissement, te willen aanbevelen, aan de deskundigen die zij zouden aanstellen op te leggen, gebruik te maken van de taal der proceduur.

Voor buitengewone vakken en in bizondere gevallen waar de deskundige zal dienen gemachtigd te worden de taal zijner keus te bezigen, zal, tot toepassing van artikel 33 der wet, de deskundige dienen aangesteld te worden bij beslissing van een onderzoeksrechter of van de rechtbank.

Indien zulke beslissing niet kan uitgevaardigd worden, in zake overtredingen namelijk, zal de Officier van gerechtelijke politie of de Officier van het Openbaar Ministerie, in zijn verzoekschrift de bijzondere redenen aanstippen welke de aanstelling rechtvaardigen van den deskundige die de taal der rechtspleging niet machtig is.

Het ligt voor de hand dat het de Rechtbank, bij dewelke de vervolging verder aanhangig gemaakt vordt, vrij staat, in voorkomend geval, een nieuw deskundig onderzoek te bevelen.

De Procureur-Generaal,
(g.) Hayoit de Termicourt.

RECHTSPRAAK

230

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 24 Maart 1937.

Voorzitter : M. Torsin.

Raadsheeren : HH. Bilaut en De Landtsheer.

Ad. Gen. : M. Leperre.

Pl. : Mrs Janson, Van Lennep, Rolin en Verougstraete.

ONEERLIJKE MEDEDINGING. — VOORWAARDEN. — RADIO-APPARATEN. — BRADEEREN DER PRIJZEN.

Zoolang een radio-apparaat de gunst van het publiek blijft genieten is het niet geoorloofd door voortverkoopters het met groote vermindering van prijs ter markt te brengen. Het criterium voor het beoordeelen van de vraag of het apparaat nog steeds in den smaak van het publiek valt is het oordeel zelf van de eigenaars van het merk.

Het bradeeren der prijzen voor apparaten van de laatste series vormt onbetwistbaar een oneerlijke mededinging.

Deze oneerlijke mededinging kan zoowel bestaan in geval van het verbreken eener overeenkomst tusschen partijen als in geval van schending der eerlijke gebruiken van den handel.

K. t/ N.

Aangezien de rechtsvordering door beroepene

maatschappij voor doel heeft te doen beslissen, ingevolge art. 1 van het K.B. van 23 December 1934, dat er aan beroeper verboden werd : 1° Rechtstreeks of onrechtstreeks advertenties te maken, plakbrieven of hetzij welke publiciteit te voeren, die verminderingen van den verkoopprijs van de «Novak»-producten aankondigen; 2° Zelf den verkoop te doen van «Novak»-producten aan verminderde prijzen; 3° Dezen verkoop toe te laten aan zijn onderverkoopters of hetzij aan welke derde personen.

I. — *Feiten.*

Aangezien beroeper met beroepene vennootschap «Novak» op 7 Oogst 1934 eene overeenkomst aansloot, door dewelke Novak aan beroeper de uitsluitende vertegenwoordiging zijner T.S.F.-apparaten toevertrouwde voor de provinciën Antwerpen, Limburg en Oost-Vlaanderen, en hem verplichte minstens 1/3 van hare producten in te nemen tegen comptante betaling, en op voorwaarden dat de basisprijs altijd degene van de cataloges zou zijn en alzoo de prijzen in 't klein te eerbiedigen en te vermijden door alle middelen dat Novak's toestellen gebradeerd zouden worden;

Aangezien die overeenkomst op 3 Maart 1936, tusschen partijen ontbonden werd, en terzelvertijd vervangen werd door eene andere overeenkomst, die zich alleenlijk uitstreckte over de provincie Antwerpen en in dewelke dezelfde voorwaarden bedongen werden nopens het behouden der prijzen of ver-

bod van bradeeren; dat op vraag van beroeper, ten allen tijde deze overeenkomst kon ontbonden worden, zonder voorafgaande opzegging;

Aangezien de uitvoering dezer nieuwe overeenkomst nauwelijks drie maanden had geduurd, wanneer Novak aan beroeper te kennen gaf, op 15 Juli 1936, dat haren bestuurraad, gezien de onbeduidende verkoop van beroeper, besloten had hem alle vertegenwoordiging af te nemen tegen 15 Oogst volgende;

Aangezien beroeper daartegen krachtadig opkwam maar nutteloos, daar de beslissing behouden werd;

Aangezien beroeper, ten einde zich te ontlasten der door hem aangekochte koopwaar, welke volgens zijne bewering alsnog beliep tot eene waarde van omtrent de 800.000 fr. niettegenstaande het formeel verbod, door beroeper aangenomen, de toestellen te bradeeren, 't zij gedurende, 't zij na de ontbinding van hunne wederzijdsche verplichtingen, in zijne misnoegdheid zich overleverde tot eene handeling die door Novak gekwalificeerd wordt als strijdig met de eerlijke gebruiken in handel en nijverheid, en door dewelke beroeper zou getracht hebben de cliënteel van beroepene te ontnemen en dit in overtreding met art. 1 van het K. B. van 23 December 1934;

Aangezien beroeper dit betwist, en beweert dat Navok's vordering noch ontvankelijk, noch gegrond is;

II. — Ontvankelijkheid.

Aangezien zich hier de vraag stelt te weten wanneer in den handel der T.S.F. toestellen, het bradeeren wordt toegelaten;

Aangezien zoolang een toestel in zwang blijft en aldus vervaardigd en gecatalogeerd wordt aan vaste prijzen, omdat het wegens zekere voordeelen in den smaak van het publiek valt, het niet kan aanzien worden als toestel dat met groote vermindering, onder de opgegeven prijzen, mag ter markt gesteld worden, en voor reden de vervaardiger in dit geval zooveel belang heeft in het behoud van het apparaat als in de uitvinding van een nieuw;

Aangezien het meer logisch is de catalogeering, die de uitdrukking is van den wil van den uitvinder of vervaardiger, als scheidslijn aan te nemen, dan een bepaald tijdstip daarvoor vast te stellen, omdat daarover geen algemeene regel kan aangenomen worden zoolang dit van het persoonlijk oordeel der eigenaars van het merk, volgens hun belangen, afhangt;

Aangezien art. I van het K. B. van 23 December 1934 twee beginselen voorlegt: 1° Dat het belang, welk aanleiding geeft tot de daad, enkelijk kan bestaan bij een mededinger; 2° Dat de handeling waarvan de staking kan bevolen worden, tegenstrijdig moet zijn met de eerlijke handelsgebruiken;

Aangezien te weten valt, of in het huidig geval beroeper kan aanzien worden als mededinger van «Novak»;

Aangezien een mededinger zich moet wenden aan gelijksoortige klanten, en alzoo een mededinging teweegbrengt, hoe klein zij ook moge wezen;

Aangezien eene mededinging erin bestaat, koop-

waar van zelfden aard, voor te stellen aan een zelfde cliënteel;

Aangezien ongetwijfeld er in tegenwoordig geval kwestie is van dezelfde koopwaar, waarop niet moet aangedrongen worden;

Dat, om te weten of deze aangeboden wordt aan eene eenzelfde cliënteel, men zich niet alleenlijk moet houden aan de rechtstreeksche klanten van den vervaardiger, zooals de grossisten, maar ook aan de onrechtstreeksche, zooals de voortverkoopters en de verbruikers, welke eigenlijk de waardeerders zijn van de koopwaar door de fabrikant op de markt gebracht, en aan wie deze laatste de grootste voldoening tracht te geven voor de goede faam van zijn nijverheid;

Aangezien aldus beroeper, die geen vertegenwoordiger meer was, toen de litigieuze feiten zich voordeden, een mededinger van «Novak» is geworden omdat hij de koopwaar, oorspronkelijk komende van Novak, aan verboden prijzen verkocht of liet verkoopen;

Aangezien het onverschillig is of er aan den grond der afgekeurde handelingen eene overeenkomst bestaat, ofwel of die handelingen op zichzelf een oneigenlijk misdrijf uitmaken (quasi délit);

Aangezien beide kunnen gepaard gaan en het eene het andere niet belet; de daad die eene schending is van eene overeenkomst kan ook eene daad zijn die te zelfder tijd tegenstrijdig is met de eerlijke gebruiken in handel en nijverheid; ofwel is zulks niet het geval, en mag deze daad door derde personen onberispelijk uitgevoerd worden; in dit laatste geval zal het maar eene schending van overeenkomst uitmaken;

Aangezien er dient bestatigd te worden of het verzuim door Katté van zijne verplichtingen, niet alleen eene schending is der overeenkomst tusschen partijen gesloten, maar of het zich bovendien voordoet alsof het eene daad zou zijn die de normale gebruiken der mededinging schendt, welke dan ook op een oneigenlijk misdrijf uitkomt, dat onder de toepassing van het K. B. van 23 December 1934 valt;

III. — Ten gronde.

Aangezien beroeper geen reden tot rechtvaardiging van zijne houding kan vinden in het vroegtijdig ontbinden der overeenkomst door Novak welke alleen hare eigen belangen heeft beoogd, omdat al de voorwaarden die tusschen partijen bedongen waren vrij ingewilligd zijn geweest door beroeper en hij dus wist of moest weten op voorhand waaraan hij zich blootstelde;

Aangezien indien beroeper eigenaar geworden is van de aan hem geleverde toestellen, het nochtans was mits zekere beperkingen, die hem niet alle vrijheid tot verkoop toelieten, namelijk wat betreft het eerbiedigen der prijzen;

Aangezien de publiciteit gedaan door beroeper voor de herverkoopers zoowel in hun uitstalling als in de dagbladen, 20, 30 en 40 % vermindering aankondigde op de «Novak»-producten en zonder aanduiding van het jaartal der posten, door bewoordingen die den indruk moest werpen bij het publiek en bij de herverkoopers dat «Novak» al hare toe-

stellen, zoowel de nieuwe als de oude, poogde kwijt te geraken tegen alle mogelijke prijzen, hetgeen een algemeen protest verwekte bij andere voortverkoopters nadien aangesteld door Novak zelf;

Aangezien bij de tekoopgestelde apparaten, volgens bestatiging van deurwaarder Van Laenen, te Antwerpen, in zijne geregistreerde exploitaten van 18, 21, 24, 25 September en 6 October 1936, verschillende nieuwe modellen waren van de serie 1936 en zelfs van degene van 1937, die alle gecatalogeerd waren, dat beroeper dus tevergeefs houdt staan dat hij slechts oude apparaten in stock had vermits hij opgehouden had de vertegenwoordiger van «Novak» te zijn;

Aangezien die handelwijze alle vertrouwen in de hoedanigheid van Novak's producten afneemt, des te meer dat het gebleken is uit de bestanddeelen der zaak, dat «Novak» voor bekommernis had haar eigen reklaam uit te geven zonder de minste vermindering maar met de meeste waarborg; dat dit gekend was door beroeper en hij dus wel moest begripen welke afbrekende gevolgen voor «Novak» zijne publiciteit zou gehad hebben;

Aangezien ongetwijfeld in de tegenwoordige zaak handelingen van oneerlijke mededingen bestaan in hoofde van beroeper en dat de eerste rechter met reden de vordering door de N. V. Novak ingesteld als ontvankelijk en gegrond heeft aanzien.

Om deze Redenen, en degene door den eersten rechter reeds aangehaald,

Het Hof, alle andere besluiten verwerpende, ontvangt het beroep, zegt het ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis; verwijst beroeper tot de kosten van beroep.

231

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 15 Maart 1937.

Voorzitter : Mr Stelfeld.

Rechters : Mrs Schuermans en Buch.

Op. Min. : Mr Rutsaert.

Pleiters : Mrs Verheyden en van Lennep.

ECHTSCHIEDING. — BEWAKING DER KINDEREN. WETTELIJKE BEPALING. — VERMOEDEN. — TEGENBEWIJS. — BELANG VAN HET KIND.

Art. 302 B. W. bepaalt dat in geval van echtscheiding de kinderen zullen toevertrouwd worden aan den echtgenoot die de echtscheiding bekomt, tenzij de Rechtbank op vordering van het O. M. of op vraag der familie de bewaking der kinderen toevertrouwt gebeurlijk zelfs aan den echtgenoot tegen wien de echtscheiding werd toegestaan.

Deze bepaling steunt op het vermoeden dat de echtgenoot die de echtscheiding bekomt de meest waardige is om over het persoonlijk belang der kinderen te waken.

Als beweegredenen der beslissing heeft de Wet het belang der kinderen voorop gesteld.

Hieruit volgt dat het wettelijk vermoeden vervat in art. 302 B. W. mag bestreden worden door den echtgenoot tegen wie de echtscheiding werd verleend, in welk geval hij de verplichting heeft het bewijs van de gegrondheid zijner vraag te leveren.

Mme T. t/ man.

Gezien de stukken van het geding namelijk het inleidend exploit geboekt en hieraangehecht in datum van 17 October 1936.

Aangezien verweerster bij arrest van het Beroepshof te Brussel bij tegenspraak verwezen werd wegens overspel, arrest in kracht van gewijsde getreden en voorgebracht in geboekte uitgifte;

Aangezien diensvolgens de eisch tot echtscheiding van aanlegger als gegrond voorkomt;

Aangezien verweerster nochtans de hoede op eischt van het oudste kind uit haar huwelijk met aanlegger gesproten en zich daartoe beroept op het persoonlijk belang van het kind;

Aangezien, zoo de hoede der kinderen in geval van echtscheiding geregeld is geworden door artikel 302 van het B. W., deze regeling in feite gegrond is op het vermoeden dat de echtgenoot die de echtscheiding bekomt, als de meest waardigste voorkomt om in het persoonlijk belang der kinderen er het recht van bewaking over uit te oefenen;

Aangezien diensvolgens verweerster zich terecht beroepen kan op dit belang om het wettelijk vermoeden, vervat in artikel 302 B. W., te niet te doen;

Aangezien verweerster nochtans ter zake in gebreke blijft een dergelijk rechtmatig belang in hoofde van het door haar opgeëischte kind te bewijzen;

Aangezien verweerster overigens niet ontkent dat de hoede over dit kind haar onttrokken werd bij arrest van 8 Mei 1935, gevelde door het Beroepshof te Brussel, in geboekte uitgifte voorgebracht en zij niet bewijst dat er thans gegronde redenen voorhanden zijn opdat in het belang van het kind in een anderen zin zou worden besloten;

Aangezien het nochtans billijk voorkomt verweerster toe te laten hare kinderen regelmatig te bezoeken.

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord

232

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 31 Maart 1937.

Rechter : M. Malgaud.

O. M. : M. Beeckmans en Westmeerbeek.

Pl. : Mrs J. Timmermans en Nobels (Mechelen).

I. RECHTSPLEGING. — GEBREK AAN VOORAFGAANDE BESLUITEN. — ZITTINGSBESLUITEN. — ONTVANKELIJKHEID.

II. HUUROVEREENKOMST. — BEGIN VAN UITVOERING. — BETWISTING VAN DEN HUURPRIJS. — EEDOPLEGGING AAN EIGENAAR.

I. Indien het nieuw art. 81 bis W. B. R. aan partijen toelaat hun besluiten minnelijk te wisselen, handhaven de nieuwe artikels 77 en 78 het beginsel van de schriftelijke en aan de zitting voorafgaande besluiten; al hebben partijen dan ook geene voorafgaande besluiten gewisseld laat het dekreet van 30 Maart 1808 hun toe zittingsbesluiten te nemen. De Rechtbank echter moet geene andere punten in

rechte en in feite beoordeelen dan degene die in de dagvaarding en in de zittingsbesluiten vermeld zijn.
 II. Indien eene huurovereenkomst een begin van uitvoering heeft gekregen en nadien er betwisting bestaat nopens den huurprijs, zal de eigenaar geloofd worden op zijn verklaring onder eed gedaan tenzij de huurder eene deskundige schatting op zijn kosten aanvraagt (art. 1716 B. W.).

Brouwerij Mertens t/ V. d. M.

Gezien de stukken van het geding en namelijk de dagvaarding van 5 November 1931 (geboekt te Hamme, den 6 November 1931, boek 65, bl. 23, vak 10. Ontvangen 12,50 fr. get. onleesbaar);

Gezien artikel 63 van de wet van 15 Juni 1935;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien het Koninklijk Besluit N° 300 van 30 Maart 1936 geenszins, zooals gepleit is geworden, het verschil tusschen de gewone rechtspleging in de zaken van korte (summaire) behandeling afgeschaft heeft;

Aangezien het nieuw artikel 81bis B. R. enkel aan de partijen toelaat hun besluiten minnelijk te wisselen; maar de nieuwe artikels 77 en 78 het beginsel van de schriftelijke en aan de zitting voorafgaande besluiten stellig handhaven;

Aangezien de partijen wel kunnen verkiezen geen aan de zitting voorafgaande besluiten te nemen, en artikel 33 van het dekreet van 30 Maart 1808 hun niettemin toelaat zittingsbesluiten te nemen; en dus zonder schriftelijke behandeling de zaak te bepleiten;

Aangezien het gevolg daarvan dan is dat de rechtbank geen andere punten in rechte en in feite zal moeten beoordeelen dan degenen die in de dagvaarding en in de zittingsbesluiten zullen vermeld zijn; (dit in de veronderstelling dat beide partijen het eens zijn over de gevolgde rechtspleging en geene van hen de ontvankelijkheid van niet-medegedeelde middelen betwist);

Aangezien volgens zijn dagvaarding de aanlegger beweert dat hij in het begin van 1931 een mondelinge huurovereenkomst gesloten heeft, en zich moeilijkheden voorgedaan hebben toen zij later een huurceel gevraagd heeft;

Aangezien dit geschil door artikel 1716 B. W. is voorzien en bij gebreke aan de daarin voorziene vraag van aanlegger om een deskundig onderzoek, als hierna bepaald dient geregeld;

Aangezien de beweringen van aanlegger aangaande den slechten staat van onderhoud van het gehuurde huis niet kunnen weerhouden worden;

Aangezien aanlegger volgens artikel 1731 B. W. vermoed is het huis in goeden staat te hebben ontvangen;

Aangezien hij zelfs niet beweert vóór 2 Juni 1931 een schriftelijk protest gezonden te hebben;

Aangezien een getuigenverhoor op het huidig oogenblik, zes jaren na de feiten, niet meer nuttig kan bevolen worden;

Aangezien overigens het te bewijzen punt in te algemeene termen gesteld is om voor tegenbewijs vatbaar te zijn;

Aangezien aanlegger in zijn dagvaarding bekend eigenmachtig het huis op 1 November 1931 verlaten te hebben;

Aangezien de huur dus door het feit van aanlegger verbroken is geweest;

Aangezien de aanlegger bekend schuldig te zijn voor woonvergoeding de som van 8250 frank;

Aangezien de verweerders bij wijze van tegeneisch de terugbetaling vragen van de som van 22.150 frank, waarvan af te trekken 4.500 frank door hen ontvangen;

Aangezien zij bewijzen de openingstaks betaald te hebben en deze betaling in de gegeven omstandigheden ontegensprekelijk voor rekening van aanlegger geschied is;

Aangezien de vraag aangaande de taksen op het huis in de vraag aangaande den huurprijs begrepen is en zooals volgt beslist wordt :

Aangezien, voor hetgeen de intresten op het vervallen kapitaal van 52.000 frank aangaat, de verweerders geen bewijs leveren van eene aanmaning;

Aangezien de schadevergoeding voor verbreking van het huurceel gesteld kan worden op 6000 fr.;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord in zijn advies ter zitting gegeven, M. Beeckmans, substituut van den Heer Procureur des Konings;

ontvangt den eisch en den tegeneisch;

geeft aan verweerders akte van hune schatting van het geding;

en alvorens recht te doen, en alle andere vragen voorbehoudende, beveelt aan verweerders onder eed te verklaren welke de prijs was die tusschen partijen bedongen werd voor de kwestige huurovereenkomst, en, indien de lasten daarin begrepen waren, welke som zij daarvoor betaald hebben;

zegt dat de uitspraak van het tegenwoordig vonnis voor beteekening zal gelden;

verzendt de zaak op de zitting van 20 April 1937 voor de eedaflegging;

verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorbaat, spijs alle verhaal en zonder borgstelling.

233

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT (in beroep)

2de Kamer. — 27 Februari 1937.

Voorzitter : Mr De Sloovere.

Rechters : MMrs Reyckler en Struye.

Op. Min. : Mr Vermeulen.

Pleiters : Mrs Zenner en Goossens.

BESTUURLIJK RECHT. — BESLUIT VAN DEN BURGEMEESTER. — HOOGDRINGENDHEID. — VEREISCHTEN VOOR GELDIGHED.

Een besluit kan slechts door den Burgemeester alleen uitgevaardigd worden bij hoogdringendheid en voor bepaalde en voorbijgaande omstandigheden zooals voorzien bij artikel 95 der gemeentewet. Indien het een verplichting tot taxe-betaling voorziet,

moet het bovendien luidens artikel 76, 5° der gemeentewet aan het advies der Bestendige Deputatie en aan de goedkeuring des Konings onderworpen worden.

Gemeente Oostacker en O.M. t/ De Dobbelaere en De Bruycker.

A. — Overwegende dat het blijkt uit stuk 5 van den bundel dat De Dobbelaere vervolgd werd krachtens een besluit van den Burgemeester der gemeente Oostacker, in de dato 3 Mei 1936;

Overwegende dat dit besluit luidt als volg :

« Art. 1. Het artikel 4 van het Raadsbesluit van » 11 September 1930 wordt door dit eenig artikel » toegelicht en aangevuld. Het is verboden te leuren » te Slootendries telkenjare van 15 April tot 15 September binnen een straal van drie honderd meters » uitgaande van de kerk van Slootendries, en binnen » een anderen straal van drie honderd meters dit » maal uitgaande van het kruispunt der Gentstraat, » Lourdesstraat en Koestraat, elders dan op de » standplaatsen hiervoor door den Raad aangeduid, » verpacht of getaxeerd. »

Overwegende dat het uit de bewoordingen van dit besluit zonneklaar blijkt dat het burgemeester het niet genomen heeft bij hoogdringendheid, voor bepaalde en voorbijgaande omstandigheden, zooals voorzien bij artikel 94 der Gemeentewet, maar gehandeld heeft bij middel van algemeene beschikkingen en voor de toekomst;

Dat het besluit tevens een verplichting insluit tot taksbetaling, die luidens artikel 76, 5° der Gemeentewet, onderworpen is aan het advies der Bestendige Deputatie, en aan de goedkeuring des Konings (Dovillé, Loi Communale, n° 1477; zie ook n° 650);

Dat gezegd besluit dus strijdig is met de beschikkingen van artikel 94 en 76, 5° der Gemeentewet, en om deze dubbele reden onwettelijk;

Dat de Rechtbank, krachtens artikel 107 der Grondwet, niet gehouden is het toe te passen.

B. — Overwegende dat de burgerlijke partij te vergeefs beweert dat De Dobbelaere in alle geval onder toepassing valt van artikel 4 van het reglement van 11 September 1930;

Dat artikel 1 van gezegd reglement het rondventen langs de wegenis betreft op het grondgebied der gemeente in het algemeen, en artikel 4 meer bepaaldelijk op de wijk Slootendries, waar het onder andere het rondloopen met photographische toestellen verbiedt, op zekere uren van den dag en binnen een bepaalden straal;

Dat de overtreding bij artikel 8 beteugeld wordt met politiestrafpen; dat het reglement dus, uit dat oogpunt, moet beschouwd worden als een strafwet, en als dusdanig in beperkenden zin moet uitgelegd worden en toegepast;

Overwegende dat het blijkt uit de stukken van den bundel :

1° Dat op 3 Mei 1936, De Dobbelaere standplaats had genomen met een photographisch toestel op een grasplein toebehoorende aan Markies de Chabannes,

en niet rondliep met een photographisch toestel op den weg;

2° Dat het niet ten genoeg van rechten bewezen is dat hij zich bevond binnen den verboden straal, zooals bepaald in artikel 4;

Dat immers in zijn proces-verbaal van 3 Mei 1936, de politiecommissaris enkel vaststelt dat De Dobbelaere stond binnen den verboden straal, zooals bepaald in het besluit denzelfden dag door den burgemeester genomen, en dat, zooals hooger betoogd, onwettelijk is.

C. — Overwegende dat het feit ten laste van De Bruycker Marie niet bewezen is ten genoeg van rechten;

II. — Over den burgerlijken eisch :

Overwegende dat de gemeente Oostacker zich burgerlijke partij heeft gesteld tegen De Dobbelaere, en één frank vraagt ten titel van schadevergoeding;

Dat zij weliswaar niet bepaalt van welken aard de schade is die zij beweert geleden te hebben; dat het echter blijkt uit de bewoordingen harer conclusies dat deze van zedelijken aard is;

Dat dergelijke schade op zichzelf niet tot grondslag kan dienen van een burgerlijke rechtsvordering, daar het zedelijk belang dat een gemeente heeft haar reglementen te zien eerbiedigen, voldoende beschermd is door de vervolging die het Openbaar Ministerie uitoefent, de straffen die aan de overtreders worden opgelegd (Dovillé, La Loi Communale, N° 927; Hof van Cassatie, 1 December 1930, Pas. 1930, I, 373);

Overwegende dat uit deze beschouwingen voortvloeit dat de eisch der burgerlijke partij niet ontvankelijk was;

Om deze redenen,

De rechtbank, alle verdere of strijdige conclusies van de hand wijzende als ongegrond;

Recht doende op tegenspraak;

Aanvaardt de beroepen en erover beslissende :

Vernietigt het bestreden vonnis voor zooveel het verklaard heeft dat het besluit van 3 Mei 1936 wettelijk was, en dat het den eisch der burgerlijke partij heeft afgewezen;

Opnieuw wijzende, verklaart den eisch der burgerlijke partij niet ontvankelijk, en voor het overige: aannemende, benevens de hooger vermelde beweegredenen, deze van den eersten rechter, en toepassing makende van de wetbepalingen door hem ingeroepen; gezien artikel 130 van het Koninklijk Besluit van 12 Juni 1853, gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 1 September 1920, artikels 91, 152 en 162 Wetboek van Strafvordering door den heer Voorzitter aangehaald;

Bekrachtigt het bestreden vonnis;

Verwijst de burgerlijke partij in al de kosten van beroep, deze der openbare partij erin begrepen.

NOTA. — De Gemeente Oostacker heeft zich in verbreking voorzien tegen dit vonnis.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

234

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE SINT NIKLAAS.

20 October 1936.

Voorzitter : M. Verschuren.
Rechters : MM. Verbeke en Behiels.
Referendaris : M. L. Thuysbaert.
Pleiters : Mrs Heilporn en Orban.

VERBINTENISSEN. — ART. 1166 B. W. — VOORWAARDEN GESTELD VOOR DE UITOEFENING.

De eenige voorwaarde die, volgens artikel 1166 B. W. aan den schuldeischer die de rechten van den schuldenaar wil uitoefenen om zich te beschermen tegen de nalatigheid of den onwil van dezen schuldenaar, kan gesteld worden, is dat hij het bewijs van eenig belang in het aanwenden van dit rechtsmiddel zou leveren.

De schuldeischer is dus niet verplicht eerst de schuldenaar in gebreke te stellen om zelf te handelen.

Hij is evenmin gehouden den schuldenaar in de zaak te brengen, alhoewel hij er natuurlijk alle belang bij heeft het vonnis aan den schuldenaar te kunnen doen tegenwerpen.

Maatschappij H. & C° t/ O.

Aangezien de vraag strekt ten einde : « gedaag- » de, zich te zien en hooren veroordeelen om aan de » eischers te betalen, voor de redenen in de dag- » vaarding uiteengezet, de som van fr. 84.152,10 » vermeerderd met de gerechtelijke interesten sedert » 30 Juni 1932 en al de proceskosten ; het tusschen » te komen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren » bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en » zonder borg ; de eischers verklarende afstand te » doen van de rechtsvordering ingesteld bij exploit » van deurwaarder De Potter, te Lokeren, d.d. 4 » Maart 1936, in de Fransche taal, maar alléén voor » wat de dagvaarding betreft in deze akte bevat, » de eischeres het voordeel handhavende van de be- » teekening der stukken erin vermeld, dewelke in » de Nederlandsche taal opgesteld zijn » ;

Aangezien de eischeres optreedt krachtens art. 1166 van het B. W., hetwelk aan de schuldeischers toelaat al de rechten en vorderingen van hun schuldenaar uit te oefenen, met uitzondering van die welke uitsluitend aan den persoon verbonden zijn ;

Aangezien de eenige voorwaarde die den schuldeischer, die zich wil beschermen tegen de nalatigheid of den onwil van zijn schuldenaar, kan gesteld worden, is : dat hij het bewijs van eenig belang in het aanwenden van dit rechtsmiddel, leveren zou (Colin et Capitant, Cours élém. de dr. civ. 2° deel, blz. 46) ;

dat, derhalve, de schuldeischer, die gebruik wil maken van de bevoegdheid die hem door art. 1166 verleend wordt, niet verplicht is eerst den schuldenaar in gebreke te stellen om zelf te handelen (Laurent, XVI, N° 391 ; Planiol, D. 2, N° 287 ; De page, Dr. civ. b. blz. 193, N° 193 ; Beltjens, Dr. civ. D. III, art. 1166, blz. 358, N° 14 en 14 bis) ;

dat hij evenmin gehouden is den schuldenaar in

de zaak te brengen, alhoewel hij natuurlijk er alle belang bij heeft het vonnis aan den schuldenaar te kunnen tegenwerpen. (Planiol, D. II, N° 290 ; Collin et Capitant, D. II, blz. 48 ; De Page, D. III, blz. 194. N° 197 ; Beltjens, D. III, art. 1166, blz. 557, N° 4 bis) ;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt en, overigens, door verweerder niet wordt betwist, dat de eischeres een ernstig belang heeft om te handelen ;

dat, ten andere, het vaststaat dat verweerder, in d' 15 Januari 1930, gedagvaard is geweest door de erfgenamen en rechtsverkrijgenden van C. D. V., in leven wisselagent te Z., in betaling van fr. 74.962, te vermeerderen met den bedongen interest vanaf 15 Januari 1930 ;

dat, bij vonnis van 3 November 1931, de rechtbank den heer Van Pelt in hoedanigheid van deskundige heeft aangesteld ;

dat voornoemde deskundige zijn verslag ter griffie heeft neergelegd sinds 3 Januari 1934 en besluit dat verweerder een saldo verschuldig blijft van fr. 84.152,10 ;

dat sindsdien, zij nagenoeg drie jaar, de erven D. V. nalatig zijn gebleven hun rechten te doen gelden en de door hen ingestelde rechtsvordering door te voeren ;

dat, in die voorwaarden, de eischeres te recht besluit dat haar schuldenaar zijn belangen verwaarloost en zij gerechtigd is in zijn plaats en in zijn naam op te treden om die rechten uit te oefenen ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of strijdige besluiten verwerpende, verklaart den eisch ontvankelijk ; dienvolgens, beveelt aan verweerder ten gronde te besluiten ; verwijst den verweerder tot de kosten van het incident ;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling, behoudens wat de kosten betreft.

235

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

25 Juli 1935.

Voorzitter : Mr L. D'Hoedt.
Referendaris : Mr Edm. Maertens.
Pleiters : Mters Praeys en Sabbe.

MEDEDINGING. — GEBRUIK VAN EIGEN NAAM. GEOORLOOFD MITS ZEKERE VOORWAARDEN.

De rechter mag niemand verbieden handel te drijven onder zijn familienaam, zelfs wanneer er, door gelijkheid van namen, verwarring kan ontstaan. Doch hij mag, op aanvraag van belanghebbende partij, maatregelen bevelen, om de verwarring te voorkomen.

Van Marcke t/ Van Marcke

Aangezien eischeres vraagt dat het verweerder zou bevolen worden zijn vollen voornaam op zijn uithangbord te zetten en dat het hem zou verboden

worden een deel van hare klandizie te ontnemen of te trachten te ontnemen en haar crediet of haar handelskracht te benadeelen;

Dat verweerder tot in den laatsten tijd in dienst van eischeres was en vervolgens een gelijksoortigen handel ondernomen heeft onder den naam A. Van Marcke;

Dat eischeres een aantal omstandigheden aanvoert om te bewijzen dat verweerder laakbare daden stelt, doch dat zij geloofwaardig worden en niet bewezen zijn;

Aangezien verweerder beweert dat het hem niet kan verboden worden handel te drijven onder de benaming A. Van Marcke;

Aangezien de gelijkkluidendheid van de namen een verwarring veroorzaakt ten voordeele van verweerder, omdat de handelsnaam van het huis Van Marcke reeds oud is en algemeen bekend; Dat het niettemin den verweerder niet mag verboden worden handel te drijven onder zijn naam, doch dat eischeres het recht heeft maatregelen te vragen die van aard zijn om de verwarring te voorkomen, zooals het voluitschrijven van den voornaam of het aanduiden van jaartal van de stichting van het nieuw handelshuis, enz.

Dat hij echter alleen het eerste vraagt;

Aangezien het tweede deel der vordering te onduidelijk is om de ophouding van een handeling te kunnen bevelen.

Om deze redenen de Voorzitter van de rechtbank beveelt dat verweerder zijn voornaam voluit zal schrijven op zijn uithangbord.

236

VREDEGERECHT ANTWERPEN

4e KANTON

13 Januari 1937.

Vrederechter: M. Victor De Keyser.
Pleiters: Mter Delwaide t/ Grijspeerdts.

I. AANSPRAKELIJKHEID. — ONGEVAL. — ONDERZOEKSRECHTER.

- 1) *Een maatschappij is niet aansprakelijk voor een ongeval wanneer een chauffeur alhoewel in haren dienst zijnde, een ongeval veroorzaakt wanneer hij op last van den onderzoeksrechter een wettelijk opgevorderde vrachtwagen in een bergplaats rijdt.*
- 2) *De Belgische Staat kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de daden van den onderzoeksrechter die handelt in de uitoefening van zijn ambt en geen fout bedreven heeft, zelfs voor het geval men deze als aangestelde van den Belgischen Staat wilde aanzien.*
- 3) *De voerder van den vrachtwagen alhoewel niet de dader begaat een fout wanneer hij zich derwijze bedrinkt dat hij geen meesterschap meer bezit over zijn voertuig.*
- 4) *Degene die door zijn handeling de schade berokkent is mede aansprakelijk met den dronken voerman die aanleiding gaf tot de feiten.*

Van der Stock t/ Meeus & Brouwerij Campina & Van den Driessche t/ Belgischen Staat.

Aangezien de vraag strekt om van verweerders solidairlijk en gezamenlijk, minstens den eenen bij gebreke aan den anderen betaling te bekomen der som van frs 3260.— voor schade aangebracht aan het eigendom van aanlegger door eerste verweerder, in dienst zijnde van tweede verwerster, rijdende met het autorijtuig van derde gedaagde op last van een onderzoeksrechter, aangestelde van vierde gedaagde.

Aangezien vierde gedaagde alhoewel regelmatig opgeroepen, niet verschijnt noch iemand voor haar.

Aangezien alle aanwezige verweerders alle verantwoordelijkheid verwerpen in de gebeurtenis van 19 Februari 1936; dat zij echter allen tot akkoord zijn om voor waar te houden dat de feiten zich als volgt hebben voorgedaan:

Op 19 Februari 1936 kwam Van den Driessche te Burght, langs den Antwerpschen steenweg gereden, voerende een hoog opgeladen auto-camion; Van den Driessche was bedronken en reed op een zeker oogenblik eene vrouw aan; had hij het ongeval niet gemerkt of was hij niet meer bewust van hetgeen er gebeurde, zeker is dat Van den Driessche zijnen weg onverstoord vervorderde; na dit gebeuren, kwam de bestuurder der Mij. Campina in een auto aan deze maatschappij toebehoorende en gevoerd door Meeus, aangereden; op verzoek van de overheid of uit eigen beweging zette Meeus den auto-camion achterna en de Commissaris van Politie die met Meeus meegereden was, gaf bevel aan Van den Driessche, zoodra deze ingehaald was, naar de plaats van het ongeval weer te keeren, hetgeen Van den Driessche werkelijk deed; na een eerste vaststelling door een onderzoeksrechter uit de Antwerpsche rechtbank, welke toevallig ter plaatse aanwezig was, werd Meeus aanzocht de auto-camion binnen te rijden in de plaats welke aanlegger voor het bergen van dit voertuig beschikbaar stelde; het is ter gelegenheid van dit binnenrijden dat het eigendom van Van der Stock ernstig beschadigd is geworden.

Aangezien, zoo wij nu zoeken waar de verantwoordelijkheid voor deze laatste feiten te plaatsen, het al dadelijk voor de hand ligt dat de maatschappij Campina daarvoor niet aansprakelijk is; wel is waar is het niet ontkend geworden dat Meeus werkelijk in haren dienst was als chauffeur, doch zeker bracht de opgelegde dienst niet mede dat hij ook de auto-camion van Van den Driessche voeren zou, en hij heeft trouwens op last van den heer Onderzoeksrechter gehandeld die hem voor het bergen van den auto-camion wettelijk opgevorderd had.

Aangezien het ten andere niet te betwisten is dat de heer onderzoeksrechter, toen hij die opvoering deed, handelde in de uitoefening van zijn ambt; het zou daarbij kwalijk kunnen beweerd worden dat de heer onderzoeksrechter daarbij eene fout bedreven heeft want hij vroeg den auto-camion binnen te rijden, waartoe Van den Driessche niet meer bekwaam was, aan iemand die van stiel autovoerder is en van wien hij bijgevolg met reden denken moest dat hij daartoe de noodige bekwaam-

heid bezat; daaruit volgt dan dat de Belgische Staat niet kan aangesproken worden voor de daden van den onderzoeksrechter, zelfs voor het geval men deze wilde aanzien als zijnde een aangestelde van den Belgischen Staat, eene stelling die zeker tegen ernstige kritiek niet gevrijwaard is.

Aangezien, daarentegen Van den Driessche niet van alle schuld is vrij te pleiten; hij is wel niet te echte dader van de aangeklaagde feiten, maar hij heeft toch in ieder geval deze fout begaan door zich derwijze te bedrinken dat hij geen meesterschap meer bezat over zijn voertuig, hetgeen voor gevolg had dat iemand anders moest bijgeroepen worden om zijn eigen auto-camion bij Van der Stock binnen te voeren.

Aangezien naast hem als aansprakelijk moet weerhouden worden verweerder Meeus, vermits hij het is die door zijne handeling de schade berokkend heeft; hij had de opdracht van den heer Onderzoeksrechter niet moeten aanvaarden, indien hij meende ze niet behoorlijk te kunnen uitvoeren, 't zij dat hij niet genoegzaam bevoegd was in het voeren van een auto-camion, 't zij dat de toestand waarin de lading van dit voertuig zich op dat oogenblik bevond, geen genoegzame kans aanbood om den wagen zonder ongevallen binnen te rijden.

Dat verweerder Meeus echter aanmerken doet dat het ongeval alleen te wijten is aan de omstandigheid dat de bevloering van de plaats waarin hij den auto-camion bergen moest, niet genoegzaam vast was en dat eens den drempel overschreden zijnde, de wielen van den auto-camion langs eenen kant in mullen grond doorgezakt zijn, zoodat de wagen meer helling verkreeg en de opgestapelde lading in aanraking kwam met de inrijpoort en de aangehaalde schade veroorzaakte.

Dat ook de bergplaats voor den auto-camion bij Van der Stock, ook door den heer onderzoeksrechter opgeëischt was geworden, is door partijen niet beweerd geworden; evenmin is het door aanlegger betwist geworden, wat Meeus aanvoert aangaande den toestand van den vloer zijner bergplaats en zoo het dan al aan te nemen is dat Meeus, die aangenomen had den auto-camion in eene bepaald aangewezen plaats binnen te voeren, zich meer degelijk had moeten vergewissen, én over het gewicht van het rijtuig dat hij voerde, én over den staat van weerstand die de bevloering van de bergplaats bieden kan aan de binnen gevoerde belasting het nochtans mogelijk is dat zijne schuld eeniger wijze zou kunnen verminderen indien het bewezen was dat het uitzicht der bevloering van de bergplaats bedrieglijk was in dezen zin dat zij zich voordeed als genoegzaam bestand tegen den druk van het zwaar gewicht van den geladen auto-camion.

Dat buiten de beweringen van Meeus zelf, ons geene enkele inlichting bezorgd is geworden over den toestand dier bevloering; dat wij overigens in ken partijen daarover verder te onderhooren.

Om deze redenen:
de volkomen onwetendheid gelaten zijn geworden

over den huidigen staat waarin die bevloering zich bevindt, zoodat wij het voor wijselijk moeten houden vooraleer verder recht te doen de betrok-

Wij, Victor De Keyser, Vrederechter van het vierde kanton der stad Antwerpen, vooraleer verder recht te doen, verzenden de zaak naar onze zitting van Woensdag, 27 Januari aanstaande, ten 11 ure voormiddag, voor de persoonlijke verschijning der partijen Meeus en Van der Stock; Verklaren den eisch niet ontvankelijk voor zoo veel hij gericht is tegen de maatschappij Campina en den Belgischen Staat en stellen deze beide gedaagden buiten zaak zonder kosten, doende uitspraak bij verstek tegen den Belgischen Staat. Voorbehouden de overige kosten.

237

VREDEGERECHT RONSE

6 Februari 1937.

Vrederechter: E. Dobbelaere.

Pleiter: Mr Van de Walle (Brugge), volmachtdrager
Mr Claus H., Ronse.

BOUWOVEREENKOMST. — HUUR VAN WERK. —
GEEN LASTGEVING. - WEDERKEERIG KONTRAKT.

Wanneer iemand een ander last geeft om een huis voor zijne rekening te bouwen mits een vastgestelden prijs, en deze andere aanvaardt, dan is er geen lastgeving of mandaat in den wettelijken zin van het woord, doch huur van werk.

Het beding waarbij de eigenaar zich verplicht tot het betalen eener op voorhand vastgestelde som, voor het geval de ondernemer «niet kan of mag bouwen», is enkel verschuldigd in geval het gebouw door de schuldenaar van den eigenaar niet wordt opgericht.

N. V. «A.B.Y.M.A.» t/ Dupont.

Aangezien de mondelinge overeenkomst van 16 September 1936, al wordt zij mandaat geheeten, geen lastgeving is, noch kan zijn, maar werkelijk is de huur van werk, namelijk die van aannemers voor het bouwen van een huis tegen vasten prijs.

Het is immers eigen aan de lastgeving dat iemand zich verplicht iets te doen voor een ander, in dezes naam, terwijl toch bij huur van werk, hij, die zich belast met het maken van een werk, handelt in eigen naam.

«Tous les actes consentis par lui se réalisent dans son chef activement et passivement (Mabille, Cours de Dr Civil).

Aangezien de geëischte som dan ook niet kan aanzien worden als zijnde het bedongen en forfaitair vastgestelde loon van een lasthebber;

Aangezien, zij volge nu uit een beding van schadevergoeding of uit een strafbeding, in elk geval die som slechts kan verschuldigd zijn ter oorzaak van eene tekortkoming van den schuldenaar aan zijne verplichtingen.

Angezien eiseheres niet bewijst dat het door

verweerders schuld is dat zij het huis, tegen den overeengekomen prijs niet kan nog mag bouwen, of dat de voltrekking der overeenkomst door onjuiste verklaringen van verweerder, onmogelijk werd gemaakt;

dat overigens en alleszins, vermits het een wederkeurig contract geldt, er zou dienen de verbreking ervan hoofdzakelijk in rechte aan te vragen. (art. 1184 BWB).

Om deze redenen.

Wij, Vrederechter, gelet op de wet van 15 Juni 1935, art. 2, vonnissende op tegenspraak en in hoogsten aanleg, verklaren den eisch niet ontvankelijk en ongegrond;

Diensvolgens ontszeggen hem, en verwijzen eischeres in de kosten.

NOTA. — Het gold hier een overeenkomst «om een huis te bouwen van ongeveer 34.000 fr. (maximum), aldus de bewoordingen der overeenkomst, de «ondergeteekende Dupont verklaar MANDAAAT te geven aan».

Als verdere clause bevatte de overeenkomst:

«Het te bouwen huis zal door tusschenkomst der N. V. «A. B. gebouwd worden, die ook plans en bestekken zal opmaken».

«In geval de maatschappij niet kan of mag bouwen, of moest de niet oplossing voortkomen door onjuiste verklaringen door mij opgegeven, dan verbind ik mij alle hoegenaamde kosten op eene forfaitaire wijze, vastgesteld op 2% van het bedrag der voorziene somme, 't zij de somme van 680 fr., te betalen.

»Ingeval de maatschappij bouwt, zullen plans en bestekken niet aangerekend worden».

Verders werd het contract: «Gedaan te goeder trouw te.... den.... in dubbel» en hadden beide partijen geteekend.

238

VREDEGERECHT TE PEER

19 Februari 1937.

Vrederechter : M. P. Frère.

AUTEURSRECHT. — WEERGAVE DOOR RADIO-APPARAAT IN EEN HERBERG. — RECHT VERSCHULDIGD DOOR DE ZENDER. — NIET DOOR DE HERBERGIER.

Een herbergier die in zijn lokaal door middel van een radio liederen laat beluisteren aan het publiek, moet hiervoor geen auteursrecht betalen.

Het opvangen eener uitzending door een radio-apparaat is geen nieuwe uitvoering verschillend van de uitvoering in de radiopost. Het zou onbillijk zijn voor een enkele uitvoering auteursrechten te vergen te gelijktijd van de zendpost en van de bezitters der ontvangsttoestellen. (1)

Gezien het exploit in dagvaarding van deurwaarder Smeets van Peer, in dato van 2 Januari 1937;

Overwegende dat de eisch strekt verweerder te hooren veroordeelen aan aanlegger te betalen de som van 100 fr., ten titel van schadevergoeding, overeenkomstig art. 6 der wet van 22 Maart 1886, om, zonder hunne toelating, op 27 November 1936 de stukken opgesomd in de dagvaarding, en waarvan aanleggers de schrijvers zijn, in het openbaar uitgevoerd te hebben bij middel van een radiotoestel;

Overwegende, dat alvorens recht te doen op den

eisch van aanleggers, het betaamt te onderzoeken of het opvangen en weergeven eener uitzending van een zendstation door middel van een radiotoestel, zich in eene herberg bevindende, eene openbare uitzending daarstelt;

Overwegende dat aan den oorsprong eener radio-weergeving zich de openbare uitzending der uitzendstation bevindt, bestemd om doorgezonden en weergegeven te worden door radio-opvangtoestellen; dat ingevolge de openbare uitvoerder het zendstation is, en dat degene die dezer uitzendingen opvangt, de luisteraar is; dat ingevolge het de zendpost alleen behoort zich te voegen naar de bepalingen der wet op de openbare uitvoeringen, en aan deze te voldoen voor wat de schrijversrechten aangaat;

Overwegende inderdaad, dat een opvangtoestel enkel de doorzending der gedane uitvoering door het uitzendstation hoorbaar maakt en dat de uitzending aan het groot publiek aangeboden wordt en tot alle luisteraars zonder uitzondering bestemd is; dat deshalve het enkel opnemen eener uitzending door een opvangapparaat geen nieuwe uitvoering uitmaakt; zelfs zoo dit het luisteren der opneming door verscheidene personen mogelijk maakt en in het openbaar plaats grijpt, te meer, daar de openbare uitvoering van den zenderpost maar volledig is door het opvangen door luisteraars bij middel van radiotoestellen.

Overwegende, dat de wet van 1886 de openbare uitvoering en niet het in het openbaar luisteren met rechten slaat;

Overwegende, dat het opvangen eener uitzending door toedoen van een luister-radio-apparaat in zich zelve geene nieuwe uitvoering daarstelt;

Overwegende ingevolge dat de rol van verweerderherbergier, zich enkel bepaald heeft zijne luisteraars in de mogelijkheid te stellen een uitvoering te hooren door een uitzendpost aangeboden en tot de openbare verspreiding bestemd; dat deze met de toelating der schrijvers plaats vond, mits betaling der auteursrechten;

Overwegende, dat dit opvangen en weergeven in het openbaar, aan de schrijvers geen schade berokkend heeft daar het zendstation de rechten voldaan had, maar te meer dat het niet betaamt en stotend en onbillijk voorkomt voor één enkele uitvoering auteursrechten te vergen te gelijktijd en van de zendposten en van de bezitters van opvangtoestellen;

Overwegende dat deshalve de wet van 1886 geene voorafgaande toelating der schrijvers oplegde;

Om deze redenen :

Wij Vrederechter, uitspraak doende bij tegenspraak en in laatsten aanleg,

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpend;

Zeggen den eisch van anleggers ongegrond en wijzen hem af ;

Verwijzen hen in de kosten des gedings.

(1) Zie : Vrederechter Antw., 4e K., 2 December 1931. R. W. 1931-32, kol. 147; Vrederechter Antw., 1e K., 10 Mei 1933, R. W. 1932-1933, kol. 657.

239

WERKRECHTERSRAAD VAN BEROEP TE BRUGGE

Kamer voor Werklieden.

31 Maart 1936.

Voorzitter : M. Ed. Maertens.

Pleiters : Mrs De Vestele en Vossen.

ARBEIDSOVEREENKOMST. — GEWOONTERECHT.
— WIJZE VAN ONTSTAAN DER OVEREENKOMST.
— STILZWIJGENDE VERNIEUWING. — GEWOONTE
IN HET HOTELBEDRIJF AAN DE KUST.

De gewoonte in het hotelbedrijf aan de Zeekust wil dat de werkmán die het vorig jaar in dienst van een firma geweest is, opnieuw aangeworven is, door het eenvoudige feit dat hij met nieuwjaar zijn nieuwjaarswensen aanbiedt aan zijn gewezen werkgever zonder dat hem — op dat oogenblik — gezegd wordt dat hij voor het volgend zomertijde niet aangeworven is.

Deze gewoonte heeft rechtskracht.

N. V. Hotel Pauwels-D'Hondt t/ Hilderson.

Gezien het vonnis van den Werkrechtersraad van Brugge, kamer van Werklieden, (gedagteekend van 23 September 1935, waartegen hooger beroep ingeslagen werd door beroepster volgens akte gedagteekend van 2 December 1935);

Gezien het exploit van dagvaarding op eersten Februari 1936 beteekend door Cyriel De Mey, deurwaarder te Brugge, aldaar geboekt den 3 Februari 1936;

Gehoord partijen :

Aangezien de eerste rechter nauwkeurig het gebruik bepaald heeft dat te Blankenberge in het Hotelbedrijf heerscht, betreffende de vernieuwing van de arbeidsovereenkomst : de hotelhouder, die op het nieuwjaarskaartje of het nieuwjaarsbezoek van den werkmán die bij hem in het vorig seizoen was, niets antwoordt, wordt vermoed toe te stemmen in de vernieuwing van de arbeidsovereenkomst voor het volgend badseizoen;

Aangezien de beschaamde houding van het Bestuur van het Hotel Pauwels-D'hondt, toen beroepene zich, bij den ingang van het seizoen, aanbod, het ingeroepen gebruik volledig bevestigt en aantoon hoe het gevoelde dat het een misgreep gedaan had met hem te vervangen als portier;

Aangezien beroepster ten onrechte het artikel 3 van de Wet van 10 Maart 1900 inroept, om te beweren dat het gebruik de bedingen van een arbeidsovereenkomst kan regelen doch niet haar ontstaan;

Aangezien dit beginsel onbetwistbaar is daar enkel de toestemming van partijen een overeenkomst doet ontstaan, doch dat dit hier niet te pas komt;

Dat het gebruik hier dient omd en wil van de partijen te verklaren en om de vernieuwing van de overeenkomst te bewijzen; dat dit bewijsmiddel toegelaten is, tengevolge het artikel 4 van de wet van 10 Maart 1900, artikel 1353 van het Burgerlijk wetboek; artikel 25, Wet 15 December 1872;

Aangezien beroepster nog aanvoert dat het nieuwjaarskaartje naar den heer Delaet verzonden werd,

die eenvoudig beheerder is, vreemdeling en dit gebruik niet kent;

Aangezien er niet mag vereischt worden dat een eenvoudige portier de standregels van een Naamloze Vennootschap zou kennen; dat het voldoende is dat hij de vorige overeenkomst met den heer Delaet geldig gesloten heeft; dat hij derhalve zich tot denzelfden persoon moest wenden om wederom aanvaard te worden;

Dat beroepster overigens hare standregelen niet voorlegt en niet bewijst dat iemand anders afgevaardigde beheerder is;

Dat het dus te vermoeden is dat de heer Delaet bevoegd was om deze arbeidsovereenkomst te vernieuwen;

Aangezien het bedrag van de schadevergoeding niet betwist wordt;

Om deze redenen, de Raad, verwerpt het beroep als ongegrond, bevestigt het eerste vonnis, verwijst beroepster tot de gedingkosten van den aanleg van beroep.

INGEZONDEN BIJDRAGE

VERBREKING VAN HUWELIJSBELOFTE

In de rechtspraak nopens de schadevergoeding ter zake van verbreking van huwelijksbelofte, ontwaart men vier stroomingen die elk een bijzondere opvatting van het vraagstuk vertolken.

In feite herleiden zich deze vier stroomingen tot twee grondstellingen, te weten of de aansprakelijkheid wegens verbreking van huwelijksbelofte voortspruit uit een contractbreuk ofwel uit een quasi delictuele gedraging.

Indien we even het vraagstuk willen situeeren, dan zien we dat het Burgerlijk Wetboek het contract van huwelijksbelofte of verlovning niet kent. De huwelijksbelofte heeft dus geen bindende kracht in het stelsel van het Burgerlijk Wetboek.

Niettemin is de huwelijksbelofte juridisch niet onbestaande. De sanktie der verbreking berust alsdan op de rechtsprincipen der wettelijke verantwoordelijkheid.

De eerste opvatting houdt voor dat de huwelijksbelofte een geldig contract is, daar het voorwerp geoorloofd is en het niet verboden wordt door het Burgerlijk Wetboek. Deze stelling werd op uitstekende wijze verdedigd door Toullier. Oudere arresten hebben deze opvatting gedeeld totdat de stelling veroordeeld werd en dit zeer spoedig, door het Hof van Verbreking van Frankrijk, reeds in 1836.

De rechtspraak hier ten lande heeft de stelling der contractuele aansprakelijkheid wegens huwelijksbelofte nooit expliciet gehuldigd. De rechtsleer in België heeft zich met dit vraagstuk weinig opgehouden. Het doet dan ook bevreemdend aan dat een zeer recente en gezaghebbende publicatie, namelijk het «*Traité de la Responsabilité Civile*» van Roger Pirson en Albert de Villé, openlijk uitkomt voor het stelsel der contractuele aansprakelijkheid.

We zullen deze stelling, in deze korte schets, niet

verder onderzoeken, daar ze praktisch niet veel belang heeft, doch we hebben er melding van gemaakt omdat ze door Pirson en de Villé op scherpzinnige wijze in verband gebracht wordt met de heerschende opvatting in de rechtspraak. Deze inderdaad kent twee stroomingen in zake waardeering der fout in de verbreking der huwelijksbelofte, buiten de opvatting die de verbreking aanziet als een misbruik van recht.

De eerste strooming in de rechtspraak ziet de fout in het enkel feit der verbreking, zonder geldige reden; een tweede opvatting vergt buiten de afwezigheid van een geldige reden, de aanwezigheid van een bepaalde fout.

De eerste opvatting aanziet dus de verbreking op zichzelf als foutieve gedraging. Men is dus verantwoordelijk voor de schade die men berokkent door de verbreking van een huwelijksbelofte, wanneer deze verbreking geschiedt zonder geldige reden, doch onafgezien van elke fout.

Wanneer men deze opvatting grondig onderzoekt komt men tot het besluit dat de rechtspraak in dit geval, al is het op een verdoken wijze, tenslotte toch de theorie van de contractuele verantwoordelijkheid toepast, hoewel dezelfde rechtspraak de nietigheid van de huwelijksbelofte als juridisch contract aanneemt.

De tweede strooming in de rechtspraak, volgens welke de verbreking op zichzelf niet volstaat om tot schadevergoeding te verplichten, schijnt logischer met de aanwezigheid te eischen van een bepaalde fout vermits ook voor deze rechtspraak de huwelijksbelofte niet als een geldig contract bestaat.

Inderdaad, alsdan bevindt men zich geheel op het gebied der quasi delictuele of delictuele aansprakelijkheid, en is het ook redelijk dat men zich houde aan de algemeene principes ter zake geldend.

Er blijft ten slotte de opvatting volgens dewelke de aansprakelijkheid wegens verbreking van huwelijksbelofte in verband dient gebracht met de theorie van het misbruik van recht. Op dit gebied doen zich tegenstrijdige meningen voor. Indien men inderdaad de stelling volgt, verdedigd onder meer door Josserand, dan zou de verloving een werkelijk contract uitmaken gekenmerkt door de bevoegdheid der partijen om een eenzijdige verbreking te bewerkstelligen. Deze verbreking zou echter niet lichtzinnig mogen gebeuren en dus geen misbruik van recht mogen uitmaken.

Ons dunkt dat die theorie onaannemelijk is daar ze uitgaat van het principieel dat de huwelijksbelofte als contract niet bestaat en men dus geen misbruik van recht kan plegen wanneer het een onbestaand recht geldt, zooals Pirson zeer juist opmerkt.

Anderzijds heeft men, zooals Planiol en Ripert, gemeend, dat de theorie van het misbruik van recht een terugkeer naar de opvatting van de juridische geldigheid der huwelijksbelofte beduidt.

Wat er ook van zij, deze opvatting van het misbruik van recht lijkt veel te onvast om er nauwkeurige afleidingen uit te maken.

Samenvattend kan men dus zeggen dat de verbreking van huwelijksbelofte aanzien kan worden als een contractbreuk tot schadevergoeding verplichtend, als een verbreking van een belofte als dusdanig een foutieve gedraging uitmakend, als een gedraging die begeleid moet zijn van een bepaalde fout om tot schadevergoeding te verplichten en als misbruik van recht.

De opvatting der contractbreuk schijnt ons in tegenstrijd met het Burgerlijk Wetboek, althans niet met de letter dan toch met den geest van de wetgeving die

het huwelijk, en bijgevolg ook de verloving meer als een institutie dan als een contract aanziet.

De opvatting der verbreking als zelfstandige fout lijkt ons in tegenstrijd met het stelsel in hetwelk ze opgebouwd werd, zooals reeds werd aangetoond.

Het misbruik van recht door verbreking schijnt ons ook in tegenstrijd met de opvatting van het Burgerlijk Wetboek om dezelfde redenen als deze voor de opvatting der contractbreuk.

Alleen de opvatting van algemeen recht en toepasselijkheid der principen nopens de delictuele en quasi delictuele verantwoordelijkheid schijnt ons de juiste oplossing te zijn.

Ten slotte kan men nog opmerken dat zich nog een vijfde aspect kan voordoen, namelijk dat der objectieve aansprakelijkheid. Alsdan zou de verbreking op zichzelf logischer wijze een grond van aansprakelijkheid kunnen uitmaken, niet als verbreking van een contract doch alleen als schadeberokkende daad. Deze opvatting heeft echter geen ingang gevonden in de rechtspraak.

WETGEVING

KONINKLIJK BESLUIT van 1 Mei 1937. — Verkiezingen met het oog op de samenstelling der Rechtbanken van Koophandel. — Gewone vernieuwing in 1937.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 13 Juni 1924, gewijzigd bij de wet van 10 April 1934, betreffende het kiesrecht, de verkiesbaarheid en de verkiezingen met het oog op de samenstelling der rechtbanken voor koophandel;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Onder voorbehoud van de gebeurlijke toepassing van het hiernavolgend artikel 5 worden kiescolleges voor de samenstelling van de rechtbanken van koophandel opgeroepen voor den 27 Juni 1937, tusschen 8 en 13 uur, ten einde het getal werkelijke en plaatsvervangende rechters te kiezen, wier mandaat op 15 September 1937 verstrijkt.

Art. 2. de kandidaten worden vóór Zondag, 16 Mei 1937, voorgedragen op afzonderlijke lijsten naar gelang het werkelijke of plaatsvervangende rechters geldt. De voordrachtlijsten worden door honderd kiezers ondertekend. De hoedanigheid van kiezer moet blijken uit een uittreksel uit de kiezerslijsten dat aan de akte van kandidaatstelling gehecht is.

Art. 3. De voorzitter van het hoofdbureau van ieder rechtsgebied van een rechtbank van koophandel maakt, door middel van een vóór 10 Mei 1937 openbaar gemaakt bericht, de plaats, de dagen en uren bekend waarop hij de voordrachtlijsten en de aanwijzing van getuigen in ontvangst zal nemen, overeenkomstig de bepalingen van het Kieswetboek, die op de gemeenteverkiezingen toepasselijk gemaakt werden.

Art. 4. Het hoofdbureau maakt voorloopig en later definitief de lijst der kandidaten op en neemt de gebeurlijke opmerkingen van de kandidaten en kiezers

in ontvangst, overeenkomstig artikel 26 van de bepalingen van voornoemd Kieswetboek.

Art. 5. Wanneer het getal behoorlijk voorgedragen kandidaten dat der te begeven mandaten niet overtreft, worden die kandidaten zonder andere formaliteiten, door het hoofdbureel gekozen verklaard.

In dit geval wordt het proces-verbaal van de verkiezing opgemaakt en op staanden voet door de leden van het bureel ondertekend, overeenkomstig artikel 28 van het Gemeentekieswetboek, tot de bestendige deputatie van den provincialen raad gericht.

Art. 6. Zijn er meer kandidaten behoorlijk voorgedragen dan er mandaten te begeven zijn, dan wordt de kandidatenlijst dadelijk in alle gemeenten van het kiesdistrict aangeplakt. De leden van de rechtbank van koophandel worden gekozen bij meerderheid van stemmen; bij staking van stemmen, wordt de voorkeur gegeven aan den oudste.

Aanstands na de afkondiging van den uitslag van de stemopneming wordt het proces-verbaal van de verkiezing opgemaakt en op staanden voet door de leden van het hoofdbureel en de getuigen ondertekend; overeenkomstig de voorschriften van artikel 60 van het Gemeentekieswetboek, wordt dit proces-verbaal naar den gouverneur der provincie gezonden.

Art. 7. Ten einde de regeering toe te laten, bij toepassing van artikel 54 van de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting de leden van de rechtbanken van koophandel aan te stellen, maken de gouverneurs aan den Minister van Justitie de lijsten over der gekozen werkelijke en plaatsvervangende rechters en, eventueel, de afschriften van de arresten waarbij over de bezwaren uitspraak gedaan wordt en die hun door de griffiers van de hoven van beroep medegedeeld worden.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 1 Mei 1937.

BALIELEVEN

VERGADERING DER VLAAMSCHER CONFERENTIE VAN ANTWERPEN

Op Vrijdag 30 April vergaderde de Vlaamsche Conferentie in de « Quellin », met als dagorde « De Verkiezing van de leden van den Tuchtraad » en « Het Jubelfeest der Vlaamsche Conferentie ». Het 1ste punt der dagorde werd ingeleid door Mr. Valvekens. De huidige wijze van verkiezing is verouderd en wordt geenszins vereischt door de beroepsaangelegenheden. De stafhouder en de tuchtraad is daar om het professioneel gezag hoog te houden.

Mr. Valvekens legt een motie ter bespreking, waarin gevraagd wordt dat voortaan bij de verkiezing van den Tuchtraad geen rekening meer zou gehouden worden met de politieke opvattingen.

Mr. Stockmans wijst op de wanverhouding die bestaat tusschen de beide groepen, wat het aantal betreft. Mr. Van den Branden stelt voor de voorafgaandelijke poll af te schaffen.

Mr. Vlietinck haalt de geschiedenis op en vermeldt dat 20 jaar geleden nog een dergelijk voorstel werd gedaan, dat schipbreuk heeft geleden. Mr. Wittemans is in principie akkoord met het voorstel, doch vraagt

zich af of het wel te verwezenlijken is. Mr. Herman De Jongh wijst er op dat thans de classificatie in partijen aan de balie niet meer bestaat. Mr. Lambrechts stelt voor de indeeling in Katholieke en vrijzinnigen uit de motie weg te laten. Er ontspon zich een drukke bespreking, waaraan verscheidene confraters deelnamen, die hunne verwondering uitdrukten dat de petitie bij den tuchtraad in Juni 1936 werd ingediend en thans bijna een jaar nadien er nog geen gevolg aan gegeven werd. Bij algemeenheid van stemmen wordt ten slotte onderstaande motie, door Mr. J. Franck ingediend, goedgekeurd.

MOTIE

De Vlaamsche Conferentie der balie bij algemeenheid van stemmen, verzoekt den Heer Stafhouder en leden van den tuchtraad de Algemeene Vergadering der balie bijeen te roepen teneinde de manier van verkiezing van stafhouder en leden van den tuchtraad te bespreken en te stemmen.

Na deze bespreking drukte Mter Wittemans zijn spijt uit, dat de viering van het 50-jarig bestaan der Conferentie steeds maar uitgesteld werd. Mter Jules Franck bracht een uitgebreid verslag uit over de wederwaardigheden der feestkommissie, waarna besloten werd dat het bestuur der Vl. Conferentie bepaald de feestviering in handen zou nemen.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr. 17. — 24 April 1937. — Mr. J. J. Woltman: Het nieuwe binnenvaartrecht. — Mr. Dr. L. W. R. Van Deventer: De opvoeding van het rechtsbewustzijn door sociale wetgeving en crisisregeling tot ordening.

Nr 18. — 1 Mei 1937. — Prof. Mr. J. C. van Oven: Het wetsontwerp in zake stichtingen (I). — Mr. A. Dirkzwager: Nog eens: twee curatoren in één faillissement.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr. 8. — 25 April 1937. — De buurtspoorwegen en tramwegen in België. — Rechtskundige rubriek. — Handelsberichten. — Landbouw en nijverheid. — Voor onze exporteurs. — Boekenschouw. — Wisselmarkt. — Beursrubriek.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr. 3489. — 25 April 1937. — Un curieux procès et une thèse sensationnelle. — Jurisprudence. — Chronique des avoués. — Chronique notariale. — La Chronique judiciaire. — Faillites.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr. 16. — 29 April 1937. — Notes fiscales: Les fusions de sociétés. — Jurisprudence.